

NORGES HØYESTERETT

Den 8. desember 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Indreberg og Normann i

HR-2015-02446-U, (sak nr. 2015/2103), sivil sak, habilitet:

A

Bs bo v/C

D

E

F

G

H

I

Js bo v/K

L

M

N

(advokat Håvard Hestenes Lothe)

mot

O

P

Qs dødsbo

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

Æ

Øs dødsbo

Å

AA

BB

(advokat Olav Felland)

truffet slik

K J E N N E L S E :

- (1) Førstelagmann i Gulating lagmannsrett, Magni Elsheim, har i brev 12. november 2015 forelagt for Høyesteretts ankeutvalg spørsmål om habilitet for lagmannsrettens dommere ved behandlingen av lagmannsrettens sak nr. 15-167777ASD-GULA/AVD1, jf. domstolloven § 117 andre ledd tredje punktum.
- (2) Bakgrunnen er at ankemotpartene i saken – O mfl. – i tilsvaret 6. oktober 2015 har gjort gjeldende at dommerne ved Gulating lagmannsrett er inhabile til å behandle anke over Haugalandet og Sunnhordland jordskifteretts dom 3. juni 2015. Som grunnlag for inhabilitetsinnsigelsen har de blant annet vist til at førstelagmann Magni Elsheim er søster til motpartens advokat. Elsheim og broren kommer dessuten fra samme sted som lagdommer Berit Moldskred Mo, som ankemotpartene har rettet kritikk mot på grunnlag av en tidligere avgjørelse. Alle tre har tidligere arbeidet i samme advokatfirma. Det anføres at kvaliteten på dommerne er varierende, og at større advokatkontorer i Bergen har lettere for å få medhold på grunn av forbindelsene som er mellom disse og dommerne.
- (3) De ankende parter anfører i hovedsak at habilitetsinnsigelsen ikke kan føre frem.
- (4) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (5) Spørsmålet om å vurdere habiliteten til dommerne i Gulating lagmannsrett er blitt forelagt for ankeutvalget i medhold av domstolloven § 117 andre ledd tredje punktum. Ved denne vurderingen har utvalget full kompetanse.
- (6) Habilitetsspørsmålet må vurderes etter domstolloven § 108, jf. Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 6 nr. 1. Det sentrale vurderingstema er hvordan forholdet fremstår utad – for partene, det rettsøkende publikum og allmennheten generelt. For at en dommer skal være inhabil, må det foreligge omstendigheter som knytter dommeren til partene eller saken på en slik måte at det ut fra en objektiv vurdering kan reises tvil om dommerens nøytralitet og uavhengighet, jf. Skoghøy, *Tvisteløsning*, 2. utgave, 2014, side 158-160 med nærmere henvisninger til rettspraksis.
- (7) Det er sikker rett at den omstendighet at en dommer er part eller har et nært forhold til en part eller en partsrepresentant, ikke uten videre fører til at øvrige dommere ved domstolen er inhabile. For at de øvrige dommerne skal bli inhabile, må det foreligge særlige forhold som gjør at det kan stilles spørsmål ved om de vil stå fritt ved avgjørelsen, se blant annet Rt. 2003 side 1588 avsnitt 9 og Rt. 2015 side 786 avsnitt 7. Dette gjelder også i tilfeller hvor det er lederen for domstolen som er inhabil.
- (8) Ankeutvalget finner det klart at ingen av de påberopte omstendighetene medfører at alle dommerne ved Gulating lagmannsrett er inhabile. Kravet om at alle dommerne ved lagmannsretten skal vike sete, kan etter dette ikke tas til følge.

- (9) De ankende parter i saken for lagmannsretten har krevd dekket sakskostnader for Høyesterett med 8 203 kroner inklusive merverdiavgift. Kravet må avgjøres under behandlingen for lagmannsretten, jf. tvisteloven § 20-8 første ledd.
- (10) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Kravet om at alle dommerne i Gulating lagmannsrett skal vike sete i sak 15-167777ASD-GULA/AVD1 tas ikke til følge.

Hilde Indreberg
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Riktig utskrift: